

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Francarea corespondenței oficiale.

Încetând cu 1 Ianuarie a. c. gratuitatea corespondențelor oficiale, acestea trebuiesc francate, amăsurat noului tarif P. T. T. și anume: scrisorile până la 20 gr. greutate cu 6 Lei, iar pentru fiecare 20 gr. sau fracțiune în plus încă cu 2 Lei timbru.

Conform publicațiilor din ziare, Direcțiunea P. T. T. de-ocamdată a luat măsuri, ca pentru timbrarea corespondenței oficiale să se elibereze *timbre oficiale* acelor autorități și oficii, cari până la 31 Decembrie 1929 s'au bucurat de gratuitatea corespondențelor. Acestea timbre oficiale nu se plătesc, ci se eliberează contra chitanțe oficiale, întocmite în dublu exemplar, urmând ca să se deconteze în sarcina Ministerului de acărui departament aparține oficiul respectiv. Timbrele oficiale ale autorităților și oficiilor bisericești, credem, vor fi acceptate de Inaltul Minister al Instrucțiunii și al Cultelor.

Lăsăm, deci, Mult Onoraților Frați Protopopi și Onoraților Frați preoți, ca să se provadă cu stocul de timbre oficiale necesar până la 1 Aprilie a. c. prezentând chitanțele la Oficiul P. T. T. din localitatea lor în sarcina Inaltului Minister al Instrucțiunii și al Cultelor.

Intrucât, însă, în privința aceasta

nu avem nici o dispoziție, și cu timbrele oficiale se va face cea mai mare economie, deoarece poate, că ulterior vor fi a-se plăti în sarcina Oficiilor protopopești, respectiv parohiali.

Chiar în vederea acestei probabilități, în bugetele protopopești și parohiale pe anul 1930 se va lua o sumă potrivită pentru francarea scrisorilor oficiale, astfel, că spesele postali ale oficiilor parohiali să se acopere din casele bisericești ale parohiei respective și ale filiilor aparținătoare, iar spesele postali ale Oficiilor protopopești se vor repartiza asupra parohiilor și filiilor din tract.

În vederea economiilor, ce se impun, este invitat fiecare Oficiu parohial și protopopesec, ca să-și organizeze astfel expediția scrisorilor oficiale, ca să aibă cât mai puține cheltuieli cu timbrarea acestora. Pentru aceasta îndrumăm Oficiile parohiale, ca întreaga corespondență cu Ordinariatul episcopal să o efectuească pe calea Oficiilor protopopești, cruțând și prin aceasta spesele postali, cari îngreunează casele bisericești.

Cum, apoi, reședințele protopopești în celea mai multe locuri sunt în centrele de târg ale parohiilor din protopopiat, — așa că în zilele de târ

lumea dela sate cercetează aceste centre — Frații preoți vor proceda corect, dacă vor expedia scrisorile oficiale la Oficiul protopopesc prin oameni de încredere, cari și de altfel merg la târg. Aceasta încă ar fi o modalitate pentru a scuti atât protopopiatul cât și parohia de spese inutile; dar — bineînțeles — s'ar putea exercita numai pentru cauze, cari nu sunt urgente și suferă amânare.

La cererile de dispenze cheltuielile poștali se vor încasa dela părți, înaintându-se timbrele necesari pentru răspuns, iar când acesta s'ar cere telegrafic se va acelu în spesele telegramei un plus de 40 Lei.

Mult Onorații Frați protopopi, la rândul lor, sunt invitați a face cea mai mare economie în cheltuielile postali, expediând mai multe cauze în acelaș plic, iar rațiunile bisericești, informațiunile periodice și orice rapoarte, ce s'ar cere de-o potrivă dela toate parohiile, ni-se vor înainta *toate de-odată*, chiar pentru economisirea speselor postali.

Gherla, la 20 Ianuarie 1930.

Nr. 521.

Bibliografie

A apărut în editura Bibliotecii din Gherla, seria I. pentru intelectuali, Nr. 3. broșura „*Omul în lumina credinței creștine*“, conferință filosofico-teologică de Reverendisimul Domn Dr. Victor Bojor, canonic, pe care o recomandăm în deosebita atențiune a Veneratului Cler eparhial, pentru a o răspândi în cercuri cât mai largi.

Pentru bibliotecile parohiale se va putea cumpăra din cassele bisericești. — Se poate comanda dela Librăria Diecezană din Gherla pentru prețul de Lei plus porto postal.

Gherla, la 27 Ian. 1930.

Nr. 283.

Lămurirea Calendarului

A apărut în editura Cărții Românești, seria „Cunoștințele folositoare“ broșura „*Lămurirea Calendarului*“ scrisă de dl. profesor Alexandru Giulea, pe care o recomandăm Veneratului Cler. pentru a o răspândi între credincioșii, cari ar mai avea nedumeriri în chestia reformei calendaristice, făcute la noi în anul 1924. Broșura, cuprinzând 31 pagini, se poate comanda dela oricare librărie mai de seamă, costând 5 Lei exemplarul.

Gherla, la 28 Ian. 1930.

Nr. 0977.

Episcop Iuliu

Partea neoficială.

Insemnări prin cărți bisericești

Aproape nu este biserică, în care să nu se afle cărți bis. cu notițe mai scurte ori mai lungi despre întâmplări din vremile bătrâne de interes local, dar adeseori și de interes mai general.

De pildă : despre foamete, boale, răvaș despre competențe preoțești, date despre cumpărări sau donațiuni de cărți, etc. etc.

Ar fi lucru cuvios a le aduna pe toate, la un loc macar din câte-o Eparhie și a-le eda într'un eventual Album diecezan, ca

— și de s'ar pustii cu vremea cărțile bătrâne să le rămâie urmă acelor notițe.

În cele următoare comunic câteva atari însemnări aflate în cărțile bis. din Giorocuta.

I. În Evangelia din 1776 pe a 2-a pagină goală cetim următoarele șire cu lit. cirile : „Anul 1815 și anul 1816 sau arăduiț sușig mare ca acela pân tate țările noastre cât anul 1817-lea primăvara au prins oamenii a mânca rădăcini de buruiene, a măcina cociani de mălai, în tăta ziua

murea de să stingea de foame. cât vârful satului numai cu caru îi purta la groapă ca de ciură pe tate drumurile era oameni morți de foame, era un coubel de grâu cu 70 de zloți, un coubel de mălai cu 60 de zloți, cubălu de orz cu 20 de zloți, cubălu de ovăs cu 16 zloți, jica de krumpire cu tri zloți și așa încă nu să prea căpata numai pe aiocurea, aceasta pentru aducere aminte o scriu aci fiindcă părinților de copii săi nu le era nici o milă că sbera de să stingea de foame, de care foamete groaznică Doamne Isuse Christoase Dzăule mântuește-ne și ne păzește cu mila ta cea dzăească până la sfârșitul veacului acestuia. Amin".

Tot acolo pe pag. 1 cetim notița cu lit. cirile: „Aceasta dincolo scrisă groaznică poveste fiind eu parohul Giorocuții întra-ceia ani o am scris într-o care an am îngropat de foame 312 de suflete. Giorocuta 1817. 13 November. Ioan Papdan parohușul Giorocuții.

II. Într'un Strajnic vechiu pe părilete anterior în partea din jos aflăm scris cu lit. cirile: „Părinte popo Găvril să te si-lești a face fără zăbavă prețu acestui s. Strajnic precum aieve 4 florinți protupop Gligorie“.

Iar tot pe-acelaș părilete partea din sus stă scris cu litere cirile cu greu descifrabile — așa: „Pă anu 1758 La Onuț am un mărieșu de botez și o găină și am la Văsăliuțu un mărieșu și am la Nuțu un mărieșu șo găină și am la Kuposul doi kurui și un mărieșu și am la Ionu Mukulese și la frateso doi kurui și la Opre un

kurui și la Kostin un kurui un mărieșu și am la Strejerița un mărieșu și un kurui și am la dietanul un mărieșu și un kurui. Luka na dat klaka dietanul na dat klaka Opre na dat klaka Ciocănaș na dat doi potori“.

III. Într'un Octoih vechiu (cu cirile) pe l-a pagină goală este următoarea însemnare cu lit. latine: „Pentru luare aminte În anul 1855 — au fost tare mare scumpete, grăulu celu curatu au fostu cu 40 — de florinți cubelu — mălaiu au fostu cu 26 — cu 28 de florinți — orzu cu 5 fl. ovesu cu 10 fl. și oamenii au fostu în tare sărăcie pe aceie vreme, câtu mulți șau și lăsatu casele cele de lăcuintia, în diova de s. George au fostu tare mare geru — conu cuvintu în anulu acela nau fostu nimica vinu de beutu nici horinca de prune — și iera o fele de horinca cu 1 florin, adeca gumetatele cu 15 de cr. — Scrisam ieu Papdan Ioannuc în anulu 1856 în 28 Aprilie cantoru și învățatoriu comunitati Giorocutii — fiind parochu Kontzu Theodoru al locului și administratoru Korundului“.

Tot în acest Octoih pe pag. 2-a cu cirile: „Aceasta sfânta karte iaste a sfinții Besiricii din Iorokuta (cu lit. lat.) legată fiind prin Onoratiu curatoru Besereci. Scrisam ieu Ioan Papdan cantor locului Iulie în 7-a 1847.

— va urma. —

Giorocuta, Ianuarie 1930.

Aurel Papiu
preot.

Un jubileu

La 31 Decembrie, în clipele de agonie a gârbovitului an 1929, mă găseam în cancelaria primitoare a unui paroh din Arhidieceză. Era după vremea vecerniei, pe la ceasurile cinci, când lumina zilei se îngâna șovăitoare cu cele dintâi umbre ale serii ce se apropia grăbită. În interior, pe pereți cadrele sfinte sugestive și simetric fixate, mobilierul simplu și curat, coperta cărților așezate în colțul biroului, ilustrațiile revistelor și foilor ecclesiastice orânduite îngrijit pe pragul ferestrei și crucifixul de pe masă, toate respirau un aer de comunicativă

demnitate, relevau un spirit de reculegere și smerită austeritate. Părintele paroh sfătuindu-se cu curatorul primar stătorea modul în care va avea să umble cu crucea în ajunul „Bobotezii“. Satul era mare, credincioșii mulți răzlețiți și amestecați cu „greci“ și părintele era de-abea în al treilea an de pastorație în aceste locuri. Necunoscându-le la toți casele, era nevoit din această pricină să recurgă la deslușirile atotștiinței lui „Badea Ficoratoru“. Erau în toiul vorbeii când, servitorul părintelui roșu de frig, și cu „tașca“ de poștă îmboțită subsuoară

dădu buzna înă ntru. Articulând un peltic „săru mâna“, întinse geanta cu corespondența parohială și ieși să și sfârșească dereticările de pe afară. Din grabă cu care o deschise, se vedea că părintele așteaptă să-i sosească vre o scrisoare care îl interesează de aproape. După fiecare plic desfăcut și după fiecare aruncătură de ochi, fugară pe șirele așternute, fața părintelui devenea din ce în ce mai puțin gravă. Și pe dreptul. Plicurile acelea atât de deosebite în formele și culoarea lor îi aduceau, prin urările lor de fericire dela persoane dragi, înveselitoare asigurări de afecțiune sinceră și măgulitoare semne de atenție din partea altora, dela cari nu se așteptase. Il ispitesc mângăetor gândul lumesc (și vinovat) că nu era întocmai atât de uitat și nesocotit pe cât își închipuia uneori în clipele de strâmtoare sufletească. Cea din urmă „epistolă“ fu cea mai neprevăzută dintre toate. După ce-o parcursese fugitiv pe chipul expresiv se zugrăvi o mare mirare. „Cum frate?“ erupse apoi dânsul întrebător. Lasă apoi mâinile în jos, depărtând scrisoarea dinaintea ochilor și tăcut, câteva minute, cu privirea infiptă în crâmpeliul de cer cenușiu, încadrat în pervazul ferestrei, își cercetă nedumerirea și-si plămădi admirația. În sfârșit revenindu-și de jumătate ne destăinui animația lăuntrică și

ne desluși cuvântând fragmentar: „Frumos... foarte frumos... și de n mai ales... hm?!... ascultați, mă rog și vă minunați... metropolitul nostru măne împlinește zece ani de pastorație... și vedeți: asta-i... fără zarvă... fără surle și tobe... Uitați-vă pici (și la asta întinse mâna cu hârtia vestitoare) fratele din... mă face atent să trimit în numele lor, a tuturor preoților din tractul meu... și credincioșilor... telegramă omagială. Ce spuneti?... nu-i frumos?... nu-i asta smerenie adevărat creștinească... și undă mai pui că, de sigur, nu se încumetă să nădăduiască că se va învrednici să-și prăznuiască jubileul de 25 ani, să-ți închipui. că a amănat pentru data aceea, amplexarea, cu care se obișnuiește a se serba etapele mai mari din viața oamenilor însemnați cari lasă urme neșterse și vizibile în urmă-le.

Am aflat însu-mi, la câțeva vreme după întâmplarea cu părintele protopop din alte surse, că în adevăr părintele Metropolit și a prăznuit în tăcere deceniul de pastorație, fără recepții interminabile, fără delegații chemate „ad hoc“ fără ședințe festive grandilocvente.

Admirativi, în tăcere, cu smerenie îi dorim și noi marelui nostru lerarh cerească blagoslovire.
T. H.

Un manuscris cu litere cirile de 195 ani (1735)

II.

Cuvinte bătrâne, parte străine.

„Psalopnicul“ Xs. — „Să ciudiră oamenii. — Fericite „ogodnice“ alui Xs. — Cu „ciudesile“ tale. — Mă „pomăziu“ bine a vesti „meserilor“ mă trimise. — Și nu să va „oțări“ sufletul meu de voi. — Pe cari is „izvod“ bun. — „Și ne „spodobeste“ a trece bine „crângul“ anului. — Intrași cu credință în „podvigul“ bun. — Fui pus eu „propovednicu“. — „Surumanilor“ m'a trimis să vestesc. — Și să sculă Iacob, că „să stărni“ din somn. — Vederea necuratului și „mozaviria“ lui. — Iară purta „imputăciune“ în pământ. — Și viniră în „mexra“ și nu putură bea apa de amară. — Și o „desteble“ de finic. — Pre chipa-

res și pe „pergu“ și chedru. — Deavolilor „inponcișu“, luptător. — Carele ai avut a te „găvozdi“ pe cruce. Numai „urzările“ morții să clătiră Doamne. — Iară pe cei tri „oțoci“ nu-i spăria „feri“ lor. — Veniți toate „moșteniile“ limbilor. — Prunci să jertfești pe imbogăție „bozilor“ celor urăți. — „Ogonsitură“. — „inglotirile“ drăcești. — „Inpocisintorilor“ tăi. Toți cei ce „amistuescu“ vor greși. — Și „mreștireme“ ați pus întru micime. — Cu „ponce“ și dobitoace. — Și socoate cu gândul pre cea „sprelenă“ intru zămislire ta.

Giorocuta, 1930 Ianuarie.

Aurel Papiu
preot.

„CONCORDIA“
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII ÎN GHERLA

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „CONCORDIA“ societate pe acții în Gherla, conform dispoziției §-lui 18 din statute, se invită la

a XIX-a adunare generală ordinară

care se va ține în Gherla, la **3 Martie 1930** la **10 ore înainte de amiază** în localul institutului, iar la cazul, dacă la acest termen nu s'ar prezenta numărul acționarilor cerut de statute, adunarea se va ține la **10 Martie 1930**.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ordinea de zi:

1. Constituirea adunării, denumirea prin președinte alor 1 notar, 2 scrutători, cari vor verifica și procesul verbal. Constatarea capabilității de hotărâre.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de revizuire despre gestiunea anului 1929.
3. Aprobarea bilanțului și distribuirea venitului curat.
4. Darea absolutorului direcțiunii și comitetului de revizuire pe anul 1929.
5. Alegerea alor 4 membrii în direcțiune cu mandat de 2 ani, trei după sortire conform § 28 din statute și unul în locul repausatului membru Ioan c. Mureșan.
6. Alegerea alor 5 membrii în comitetul de cenzori pe 3 ani.
7. Eventuale propuneri statuare.

La adunarea generală pot participa numai acei acționari, cari sunt trecuți cu 6 luni mai înainte în registrul acționarilor ca atari și care cel puțin cu o zi înainte de deschiderea adunării generale și-au depus în casa institutului, ori pe lângă revers la alte institute, acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelorora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență.

Gherla, la 28 Ianuarie 1930.

DIRECȚIUNEA.

ACTIVA

Bilanț cu

Casa — — — — —	233819	77		
Bon de bănci — — — — —	3671760	30	3905580	07
Cambii hipotecate — — — — —	4095698			
Cambii de bancă — — — — —	2805554		6901252	
Imprumuturi hipotecare — — — — —			3747018	
Casa institutului — — — — —			1149132	
Realități — — — — —			53200	
Acții la bănci — — — — —			50000	
Spese procesuale — — — — —			23700	
			15829882	07

DEBIT

Profit și

Dobânzi după depuneri — — — — —	694050	89		
Dobânzi după fonduri — — — — —	77624		771674	89
Cheltueli generale, salare, chirie etc. — — — — —			562355	
Impozite — — — — —			184460	
Amortizări și rezerve pentru dubioase — — — — —			414229	
Profit net — — — — —			164070	11
			2096789	

Teodor Morariu
dir. executiv

Gherla, la

Comitetul de

Dr. Ștefan Pop, Dioniziu Vaida, Vasile Pordea, Dr. Octavian Domide
președinte

S'a revăzut și găsit în

Gherla, la

Comitetul de

Aurel Pop, Auxențiu Mureșan, David Deac
președinte

31 Decemvrie 1929.

PASIVA

Capital societar — — — —			500000	
Fond general de rezervă — — —	341748	15		
Fond pentru creanțe dubioase — —	380000			
Fond de penzie — — — —	269680	40		
Fond de binefaceri și cultural — —	11245		1002673	55
Depuneri spre fructificare — — —			13067408	40
Depozite libere de cassă — — —			896626	01
Dividendă neridicată — — — —			15904	
Interesele anului 1930. — — —			183200	
Profit net — — — —			164070	11
			15829882	07

Perderi

CREDIT

Dobânzi după acții — — — —	5100			
Dobânzi după depunere proprii — —	212209			
Dobânzi dela credite cambiale — —	474079			
Dobânzi dela împrumuturi hipotecare	139399		830787	
Proviziuni — — — —			1266002	
			2096789	

31 Decemvrie 1929.

Pentru contabilitate:

Administrație:**Teodor Morariu**
director executiv**Grigore Pop, Dr. Victor Bojor, Ioan Coste, Dr. Andrei Macaveiu**
v președinte

consonanță cu registrele.

26 Ianuar 1930.

Cenzori:**Dr. Titus Malaiu, Dr. Iosif Macaveiu.**

Propunerea Direcțiunii referitor la împărțirea profitului curat.

1.	5%	Dividendă acționarilor	—	—	—	25000	—	
2.	10%	Pentru fondul gen. de rezervă	—	—	—	13908	—	
3.	6%	Pentru fondul de penziuni	—	—	—	8344	—	
4.	12%	Pentru fondul special de rezervă	—	—	—	16688	—	
5.		Tantiemă Direcțiunii	—	—	—	16000	—	
6.		" Comit. de Cenzori	—	—	—	5000	—	
7.	12%	Tantieme statutare	—	—	—	16689	—	
8.	10%	Supradividendă acționarilor	—	—	—	50000	—	
9.		La dispoziția direcț. pentru scopuri culturale și de binefaceri	—	—	—	12441	11	
Total —						Lei	164070	11

DIRECȚIUNEA

Diverse.

Cu bucurie luăm spre știre că, studenții uniți dela Universitatea din Cluj, urmând pilda celor ce, în ființa Agru-lui, au dat cu generozitate, o puternică mână de ajutor Bisericii și Patriei, s'au constituit și dâșii într'o societate etichitată (întitulată) „Asociația Națională a Studenților Români Uniți dela Universitatea din Cluj. Răspundem cu plăcere rugămintii de a-le publica în organul nostru, membrii comitetului ales pentru anul academic 1929—30 și le dorim ca Atotputernicul prin binecuvântarea Sa să le hărăzească roade cât mai îmbelșugate.

Au fost aleși: Președinte: Vasile Bondrea stud. în fil. și lit., vicepreședinte: Vasile Bretan, rigurosant în drept, vicepreședinte II: Victor Biriș stud. în drept. Secretar general: Teodor Cadariu stud. în lit. Secretar de comitet: Virgil Stanciu stud. în lit. Secretar de ședințe: Octavian Negrea stud. în medicină. Cassier: Parteniu Socaciu stud. acad. comerț. Cenzor: Dșoara Finica Popoviciu stud. în lit. Bibliotecar: George Miculaș stud. în lit. Membrii în comitet: Dșoara Liți Barbul stud. în lit. și Dșoara Simina Suciu stud. în lit.

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Teologia Dogmatică volumul I. și volumul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciș.

Prețul unui volum 250 Lei, plus porto postal, și Teologia Dogmatică Specială vol. I. Prețul 300 L plus porto și volumul II. Prețul 360 Lei.

Asortiment bogat de tot felul de rechizite cancelariale necesare pentru Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză 280 Lei.

Matricula Botezaților, Cununaților, Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru Rațiuni 280 Lei.

Protocol pentru Liturgii, predicii carte postală, protocol de ședințe 180 L.

Tot felul de tipărituri — extra-se matriculari, informațiuni periodice, diplome pentru cantori, coale pentru rațiuni, statul activ și pasiv etc. — toate în ediție nouă; hârtie fină, cerneală, penițe, creioane, tamponuri, etc. în preț redus și calitatea cea mai bună.

Furnizăm sigile și stampile pentru Oficii! Toate comenzile se execută prompt și cu reîntoarcerea postei.